

3. Glare, P. G. W. (1968) Oxford Latin Dictionary. Oxford: Clarendon. Press. 2126 p.
4. Ernout, A, Meillet, A. (1951) Dictionnaire etymologique de la langue latine. Histoire des mots. - Paris: C. Klincksieck. 1409 p.

*Кришталюк Ганна
Кам'янець-Подільський*

МАНІПУЛЯТИВНА ФУНКЦІЯ АРГУМЕНТАЦІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ

Аргументацію визначасмо як когнітивно-дискурсивне утворення, яке включає вербальну, соціальну й раціональну діяльність (Белова, 1997; Мелик-Гайказян, 1997, с. 111) та є інструментом для конструювання дискурсивної події в аспекті здійснення впливу на адресата (Лойша, 2005, с. 5). Незмінним простором, в якому породжується та діє аргументація є газетний дискурс, який виступає вмістилищем творення подій. У ході реалізації аргументації активуються дискурсивні механізми, які вводять в дію певні значеннєві ефекти і змушують адресата повірити у те, що сказано (FMiogin, 2014).

Актуальність дослідження визначається зацікавленням науковців міждисциплінарним вивченням аргументації на перетині лінгвістики, дискурсології та когнітології.

Аргументація як когнітивно-дискурсивний механізм конструювання медіа-події виконує низку функцій в англomовному газетному дискурсі. Однією з них є маніпулятивна, яка полягає в мобілізації аргументів для переконання адресата прийняти тезу. Маніпулятивна функція спрямована як на переконання, так і на розчулення адресата, оскільки обидві процедури спонукають його до прийняття тези.

У текстах новин маніпулятивна функція аргументації діє між учасниками подій, а в аналітичних текстах між адресантом (редакцією газети або журналістом) і адресатом (читацькою аудиторією). Одним із способів внутрішньої маніпуляції між учасниками події є застосування загрози з боку одного з діячів, що спонукає іншого поступитися, напр., *Brexit: May gives way over Gibraltar after Spain's 'veto' threat* (The Guardian, 24.11.2018). Наведена теза відображає маніпуляцію з боку іспанського уряду, що спонукала Терезу Мей поступитися. Блок вербальних реакцій містить аргументи на користь тези, що деталізують маніпуляцію: (4) *The Spanish leader, Pedro Sánchez, reacted immediately, claiming the UK would now have to open talks on "joint sovereignty" of Gibraltar, over which Spain has had a claim since the military dictatorship of Francisco Franco.* (5) *Sánchez said: "Once the UK has left the EU, Gibraltar's political, legal and even geographic relationship with the EU will go through Spain ...* (6) *"Spain will be a fundamental pillar of the relationship between Gibraltar and the EU as a whole.*

У процесі маніпуляції важливою є підтримка учасників, які здійснюють маніпулятивний вплив, іншими учасниками: (7) *"When it comes to the future political declaration, the European council and the European commission have backed*

Spain's position, and backed it as never before. (8) *"In these fundamental future negotiations, we're going to have to talk about joint sovereignty and many other things with the UK."* Про підтримку маніпулятивного процесу свідчить дієслівна конструкція *backed Spain's position*, яка дає доступ до осмислення зазначеної дії через образ-схему ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖЛИВОСТІ, джерелом якої виступає Європейська комісія (*European commission*), а ціллю Іспанія (*Spain*).

В аналітичних текстах спостерігається подвійна маніпуляція: автор статті здійснює раціонально-емоційний вплив на читача, оскільки використовує вербальні реакції учасників подій в якості аргументів, напр., *Give the Easter Islanders their statue back – it doesn't belong in the British museum* (The Guardian, 24.11.2018). (1) *Be prepared. The great museums of Europe are about to see an invasion of former colonies demanding the return of their stuff.* (2) *This week the governor of Easter Island, Tarita Alarcón Rapu, tearfully pleaded with the British Museum to have back her ancestor, immortally embodied in a statue in its possession. "You have our soul," she said. Her audience must have cringed. For Rapu's people the statue, one of many, carries with it the spirit of her island. For Britain it is just a statue, stolen by a British frigate as a bauble for Queen Victoria in 1868. But then Britons can be equally dotty about the Stone of Scone and the crown jewels.*

У наведеному фрагменті автор переконує очікуваного читача в необхідності повернути статую з Британського музею жителям острова Пасхи (*Easter Islanders*). Для цього використовуються імперативні конструкції: *Give ...*, *Be aware*. Внутрішньою маніпулятивною стратегією є цитування благань губернатора острова повернути предка. Внутрішня маніпуляція деталізується фоновими зауваженнями: (3) *The figure joins a lengthening list of items now in contention. Egypt wants back the Rosetta Stone. Nigeria wants the Benin Bronzes. Ethiopia wants the Maqdala crown, and a sacred lock of its emperor's hair. Various places on the Indian subcontinent claim the Koh-i-Noor diamond, embedded in a UK's royal crown. There is also the matter of the Parthenon Marbles, which never goes away. This is the thin end of a sizeable wedge.*

Таким чином, у газетних текстах новин і аналітики за допомогою аргументації здійснюється маніпулятивна функція. У новинах маніпуляція непрямо впливає на читача, оскільки спрямовується від одного учасника події до іншого. В аналітичних текстах маніпуляція діє директивно від редакції або журналіста до адресата, яким є очікуваний читач.

Перспективами майбутніх досліджень є подальше встановлення когнітивно-дискурсивних функцій аргументації в конструюванні медіа-подій.

ЛІТЕРАТУРА:

1.Белова, А.Д. (1997) Лингвистические аспекты аргументации : монография. Киев : ИИА Астрей. 31 с.

2.Лойша, М.М. (2005) Стратегии аргументации в американском научно-гуманитарном дискурсе : автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. филол. наук : 10.02.04. Минск. 18 с.

3.Мелик-Гайказян, И. В. (1997) Информационные процессы и реальность. Москва : Наука. 129 с.

4.FMiorin, J.L. (2014). Argumentation and Discourse. *Bakhtiniana: Revista de Estudos do Discurso*, 9 (1). <http://dx.doi.org/10.1590/S2176-4573201400100005>.